

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN KWALITEITSONDERZOEK

Het Hoeltien, locatie Oostenbrink

Plaats : Hollandscheveld
BRIN nummer : 13XW|C1
Onderzoeksnummer : 284055
Datum onderzoek : 16 juni 2015
Datum vaststelling : 25 augustus 2015

INHOUDSOPGAVE

1	SAMENVATTING VAN DE BELANGRIJKSTE OORDELEN	5
2	TOELICHTING OP DE OORDELEN	6
3	REACTIE VAN HET BESTUUR	9
4	OPZET VAN HET ONDERZOEK	10
	BIJLAGE 1 STANDAARDEN EN PORTRETTEEN	11
	BIJLAGE 2 ACHTERGRONDINFORMATIE	15

1 SAMENVATTING VAN DE BELANGRIJKSTE OORDELEN

OBS Het Hoeltien locatie Oostenbrink (verder OBS Oostenbrink genoemd) heeft haar kwaliteit op orde en de inspectie handhaaft het basisarrangement.

De laatste anderhalf jaar zijn er diverse wisselingen in het management geweest, waardoor de ontwikkeling van de school enigszins gestagneerd is. De huidige interim-directeur zal haar functie op de school na de zomervakantie voortzetten, waardoor er weer continuïteit in het management is.

De belangrijkste bevindingen:

- *OBS Oostenbrink is een open, veilige school, waar de kinderen graag naar toe gaan;*
- *De eindopbrengsten in de kernvakken zijn van voldoende niveau en in 2015 zelfs ruim boven de bovengrens die de inspectie hanteert;*
- *De zelfevaluatie/audit van de school (april 2015) heeft een aantal kritische bevindingen opgeleverd ten aanzien van het didactisch handelen, de leerlingenzorg en kwaliteitszorg. Het opgestelde verbeterplan sluit daar goed op aan;*
- *De interventies voor leerlingen met speciale ondersteuningsbehoeften dienen meer gericht te zijn op het (ontwikkelings)perspectief van de leerling. Deze dient regelmatig geëvalueerd te worden.*

2 TOELICHTING OP DE OORDELEN

2.1 Kwaliteitsoordelen op de tien onderzochte standaarden

Hieronder staan de kwaliteitsoordelen op de standaarden per kwaliteitsgebied en een toelichting daarop. De score geeft aan in welke mate de betreffende standaard is gerealiseerd. Bijlage 1 geeft de portretten weer die bij deze standaarden horen.

Legenda:

1. zeer zwak
2. zwak
3. voldoende
4. goed
5. niet te beoordelen

Onderwijsresultaten		1	2	3	4	5
1.1	Cognitieve eindresultaten			•		

OBS Oostenbrink heeft de voor het onderwijs relevante kenmerken van de leerlingen in beeld, maar analyseert die niet stelselmatig.

In de voorgaande drie schooljaren lagen de eindresultaten steeds boven de ondergrenzen die de inspectie hanteert. De resultaten van 2015 liggen zelfs ruim boven de bovengrens. Daarmee worden de eindresultaten als voldoende beoordeeld.

Onderwijsproces		1	2	3	4
2.1	Aanbod			•	
2.2	Zicht op ontwikkeling			•	
2.4	Ondersteuning		•		

OBS Oostenbrink hanteert een voldoende breed aanbod, dat dekkend is voor de kerndoelen. In de onderbouw (groepen 1 tot en met 4) werken de leerkrachten ontwikkelingsgericht vanuit een beredeneerd aanbod. Voor rekenen/wiskunde wordt na groep 2 wel vanuit een methode gewerkt. Een planmatig en in een doorgaande lijn opgezet aanbod voor burgerschap en sociale integratie ontbreekt. Het aantal beschikbare computers is erg beperkt.

De leraren houden zicht op de ontwikkeling van hun leerlingen met behulp van toetsen en observaties. Vijf keer per jaar bespreekt de intern begeleider de leerlingen met de leerkracht. Er zijn groepsplannen, die op leerlingniveau verder uitgewerkt zijn. Tijdens de audit werd vastgesteld dat de vertaling naar het

meer planmatig werken versterkt dient te worden. Dat is in ontwikkeling, maar de inspectie heeft in de groepsmappen nu al wel enkele goede voorbeelden gezien.

De vraag waarom een leerling niet de verwachte progressie maakt wordt nu nog onvoldoende gesteld en beantwoord. Het verbeteren van de analysevaardigheden van de leerkrachten is in een verbeterplan opgenomen. Voor leerlingen met speciale ondersteuningsbehoeften sluit de gekozen aanpak (de leerling geheel of gedeeltelijk het programma van de voorgaande groep laten volgen) onvoldoende aan bij het ontwikkelingsniveau en -perspectief. De inspectie beoordeelt standaard 2.4 daarom als zwak.

De inspectie onthoudt zich van het geven van een oordeel op het didactisch handelen. De school heeft in april 2015 een audit gehad, waarbij een aantal aspecten van het didactisch handelen als onvoldoende is beoordeeld. Daarna is een verbeterplan opgesteld en gedeeltelijk ook al uitgevoerd. Daarvan is echter nog geen evaluatie beschikbaar. De inspectie heeft daardoor onvoldoende gegevens om tot een afgewogen oordeel te komen.

Schoolklimaat en veiligheid		1	2	3	4
3.1	Schoolklimaat				•
3.2	Veiligheid				•

Er is sprake van een veilig en op leren gericht schoolklimaat. Er zijn duidelijke regels en de school gaat ook regelmatig na hoe het staat met de veiligheidsbeleving van de leerlingen en leerkrachten. Uit het gesprek dat de inspectie met de leerlingen heeft gevoerd, blijkt dat leerkrachten adequaat handelen bij ruzie en pestgedrag en de leerlingen zich veilig voelen. De ouders met wie is gesproken bevestigen dat en ze geven ook aan dat hun kinderen graag naar school gaan.

Kwaliteitszorg en ambitie		1	2	3	4
4.1	Evaluatie en verbetering			•	
4.2	Kwaliteitscultuur			•	
4.3	Verantwoording en dialoog			•	

Bij de beoordeling van de bovenstaande standaarden heeft de inspectie, naast eigen waarnemingen en gesprekken, gebruik gemaakt van de zelfevaluatie van de school en de presentatie op school. In de meeste gevallen heeft de inspectie daarbij de bevindingen van de school en ook eventuele oordelen daarover, over kunnen nemen. Voor de standaard over de ondersteuning (2.4) komt de inspectie echter tot een ander oordeel dan de school en over het didactisch handelen (2.3) heeft de inspectie zich moeten onthouden van het geven van een oordeel.

OBS Oostenbrink evalueert met een gestandaardiseerd instrument de kwaliteit van het onderwijs. In april 2015 heeft een auditteam in opdracht van het bestuur de school doorgelicht. De resultaten zijn in het team besproken en er is een uitgebreid actieplan opgesteld. Dat actieplan is meteen ingegaan en loopt door tot volgend schooljaar. Hierbij is het team betrokken in de bepaling van verbeteractiviteiten en in de uitvoering. Bij de uitvoering van de verbeteractiviteiten spelen de specialisten (taalcoördinator, rekencoördinator, ict-coördinator en hoogbegaafdheidscoördinator) een actieve rol. Voor de invulling van deze taken wordt gerichte scholing gevolgd. Door de managementperikelen zijn de leerkrachten als team gegroeid. Een belangrijk kwaliteitszorg-onderdeel van het plan betreft het verbeteren van de borging van het beleid. Hoewel de afspraken en procedures grotendeels zijn vastgelegd en regelmatig worden besproken, wordt nog beperkt gecontroleerd in hoeverre de afspraken worden nagekomen.

De school heeft een leerlingenraad en de ouders voelen zich ook zeer betrokken. Ouders en bestuur worden tijdig en regelmatig op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen, kwaliteit en resultaten van het onderwijs.

2.2 Oordelen over naleving

De inspectie concludeert dat er geen tekortkomingen zijn in de naleving van de wettelijke voorschriften die zijn gecontroleerd.

3 REACTIE VAN HET BESTUUR

Dit rapport beschrijft de oordelen van de inspectie over de kwaliteit van het onderwijs op Het Hoeltien locatie Oostenbrink.

Daarnaast heeft de inspectie de school en het bestuur gevraagd haar eigen kwaliteit te beoordelen en dat samen met de oordelen van de inspectie te vertalen naar de ontwikkelingsrichting van de school.

Hieronder geeft het bestuur haar reactie:

Het bestuur van Bijeen heeft kennis genomen van het verslag van het bezoek aan de locatie Oostenbrink en het volgende kunnen vaststellen:

De school heeft naar aanleiding van de vooraf aangeleverde Zelfevaluatie reeds een verbeterplan opgesteld en de uitvoering daarvan ingezet. De inspectie heeft daarvan ook kennisgenomen, zoals terug te vinden is in de rapportage.

Het Verbeterplan is vervolgens opgenomen in het Jaarplan 2015-2016 en er vindt deskundigheidsbevordering en versterking plaats van de leerkrachten t.a.v. de analyse-, differentiatie- en instructie vaardigheden. (Didactisch handelen)

De evaluatie van het gehele verbeterplan zal plaatsvinden in december 2015, waarbij gebruik gemaakt zal worden van klassenbezoeken volgens de kijklijst die ook bij de audit is gebruikt.

De resultaten van de evaluatie en het mogelijk vervolg zullen in januari 2016 aan de inspectie toegezonden worden.

Het bestuur heeft met belangstelling kennis genomen van de pilot voor versterking van Toezichtskader en vindt het positief dat de school de gelegenheid heeft gekregen hun beeld van goed onderwijs aan de inspectie te mogen presenteren. Dit draagt bij aan de versterking van de dialoog tussen de inspectie en het onderwijsveld. De directie van de school geeft aan deze werkwijze als stimulerend en leerzaam te hebben ervaren.

4 OPZET VAN HET ONDERZOEK

Volgens de wet moeten alle scholen eens in de vier jaar door de inspectie worden bezocht. Vanaf januari 2015 krijgen alle scholen die daarvoor in aanmerking komen, een onderzoek met het nieuwe conceptwaarderingskader. Zo ook Het Hoeltien, locatie Oostenbrink.

Op 16 juni 2015 hebben de volgende onderzoeksactiviteiten plaatsgevonden:

- een documentenanalyse;
- gesprekken met verschillende groepen belanghebbenden: leerlingen, ouders, leraren, intern begeleider en directie;

Aan het eind van de onderzoeksdag is een feedbackgesprek gevoerd met het bestuur, de schoolleiding, de intern begeleider en enkele leraren van de school. In dit gesprek zijn de bevindingen en oordelen van de inspectie besproken en heeft de school aangegeven wat zij gaat doen met deze bevindingen.

Voor meer informatie over het nieuwe toezicht en de opzet van de vernieuwde kwaliteitsonderzoeken, zie bijlage 2 en de website van de inspectie www.onderwijsinspectie.nl.

BIJLAGE 1 STANDAARDEN EN PORTRETTE

KWALITEITSGEBIED 1: ONDERWIJSRESULTATEN

STANDAARD 1.1: COGNITIEVE EINDRESULTATEN

De leerlingen behalen cognitieve eindresultaten die gezien kenmerken en beginniveau van de leerlingen ten minste in overeenstemming zijn met de gestelde norm.

De leerlingen behalen eindresultaten die ten minste in overeenstemming zijn met de gestelde (minimum)norm. De doelen voor cognitieve leerresultaten die de school stelt, passen bij de kenmerken van haar leerlingen en de maatschappelijke verwachtingen. De school laat zien dat de doelen gerealiseerd worden. Daarbij beperkt de school zich niet tot Nederlandse taal en rekenen.

KWALITEITSGEBIED 2: ONDERWIJSPROCES

STANDAARD 2.1: AANBOD

Het aanbod bereidt de leerlingen voor op vervolgonderwijs en samenleving.

De leraren bieden een breed, eigentijds en op de kerndoelen gebaseerd aanbod. Binnen de kaders van de wet maken zij keuzes in het aanbod, waardoor zij deze afstemmen op de onderwijsbehoeften die kenmerkend zijn voor de leerlingenpopulatie. De school heeft bovendien een aanbod voor de referentieniveaus taal en rekenen dat past bij het niveau van alle leerlingen. De leraren hanteren leermiddelen die afgestemd zijn op de ontwikkelingsfase van de leerlingen. Het aanbod sluit aan op het niveau van de leerlingen bij binnenkomst van de school en bereidt hen voor op het aanbod bij de start van het vervolgonderwijs. Daar tussenin verdelen de leraren de leerinhouden evenwichtig en in samenhang over de leerjaren heen. Het aanbod draagt bij aan de basiswaarden van de democratische rechtsstaat.

STANDAARD 2.2: ZICHT OP ONTWIKKELING

De leraren volgen en analyseren de ontwikkeling van alle leerlingen met als doel het onderwijs voor hen vorm te geven.

De leraren verzamelen voortdurend systematische informatie over de ontwikkeling van hun leerlingen. Zij gaan regelmatig na in welke mate de leerlingen profiteren van het geboden onderwijs en hoe de ontwikkeling van leerlingen verloopt ten opzichte van henzelf en van leeftijdgenoten. Wanneer leerlingen niet genoeg lijken te profiteren gaat de school na waar de ontwikkeling stagneert en wat mogelijke verklaringen hiervoor zijn. De leraren

gebruiken al deze informatie vervolgens om het onderwijs af te stemmen op de onderwijsbehoeften van zowel groepen leerlingen als individuele leerlingen. Ze gebruiken daarbij een cyclische aanpak.

STANDAARD 2.3: DIDACTISCH HANDELEN

Het didactisch handelen van de leraren stelt de leerlingen in staat tot leren en ontwikkeling.

De leraren plannen en structureren hun handelen met behulp van de informatie die zij over de leerlingen hebben en stimuleren een brede ontwikkeling. Het team handelt op basis van een samenhangend en consistent pedagogisch-didactisch concept.

De leraren zorgen voor effectieve instructies: aansprekend, doelmatig en interactief. Ze geven blijk van hoge verwachtingen en reageren positief op de inbreng van leerlingen waardoor deze zich ondersteund en uitgedaagd voelen. Bij de instructies en opdrachten gebruiken de leraren passende vakdidactische principes en werkvormen. Ook zorgen zij ervoor dat het niveau van hun lessen past bij het beoogde eindniveau. Zij stemmen de instructies en opdrachten af op de behoeften van groepen en individuele leerlingen, zodat alle leerlingen actief, gemotiveerd en betrokken zijn en de voor hen beschikbare tijd effectief besteden. Tijdens de (leer)activiteiten gaan de leraren na of de leerlingen de leerstof en de opdrachten begrijpen. Daarbij geven de leraren de leerlingen directe en individuele feedback op hun werken en leren.

STANDAARD 2.4: ONDERSTEUNING

Leerlingen die dat nodig hebben ontvangen extra aanbod, en ondersteuning.

De school heeft voor leerlingen met bijzondere ondersteuningsbehoeften interventies gepland. Deze interventies zijn gericht op het (ontwikkelings)perspectief van de leerling. Voor de leerlingen die structureel een onderwijsaanbod krijgen op een ander niveau dan de leeftijdsgroep of extra bekostigd worden vanuit het samenwerkingsverband, stelt de school een (ontwikkelings)perspectief op. De school evalueert regelmatig of de extra ondersteuning het gewenste effect heeft en stelt de interventies zo nodig bij.

KWALITEITSGEBIED 3: SCHOOLKLIMAAT EN VEILIGHEID

STANDAARD 3.1: SCHOOLKLIMAAT

De school kent een ambitieus en stimulerend klimaat.

De schoolleiding en de leraren creëren een stimulerend en ambitieus pedagogisch klimaat. Er zijn duidelijke regels en een voorspelbaar en betrouwbaar positief klimaat waarin afspraken nagekomen worden. Schoolleiding en leraren kennen een focus op persoonlijke ontwikkeling en leren, waarin alle leerlingen gezien worden en zich betrokken voelen bij de schoolgemeenschap. Het schoolklimaat is ondersteunend voor de cognitieve en sociale ontwikkeling.

STANDAARD 3.2: VEILIGHEID

Schoolleiding en leraren waarborgen een veilige, respectvolle en betrokken omgeving voor leerlingen en leraren.

Schoolleiding en leraren waarborgen de veiligheid van de school en zijn omgeving voor alle leerlingen en het personeel. Leerlingen, leraren, schoolleiding en overig personeel gaan respectvol en betrokken met elkaar om. De leraren leren leerlingen sociale vaardigheden aan en tonen voorbeeldgedrag. Schoolleiding en leraren voorkomen pesten, agressie en geweld in elke vorm en treden zo nodig snel en adequaat op. De school heeft daarvoor een veiligheidsbeleid gericht op het voorkomen, registreren, afhandelen en evalueren van incidenten. Het beleid voorziet ook in een regelmatige meting van de veiligheidsbeleving van de leerlingen, en het personeel. De school heeft een vertrouwenspersoon. Alle betrokkenen kennen dit beleid.

KWALITEITSGEBIED 4: KWALITEITZORG EN AMBITIE

STANDAARD 4.1: EVALUATIE EN VERBETERING

De school heeft vanuit haar maatschappelijke opdracht ambities en doelen geformuleerd, evalueert regelmatig de realisatie en verbetert op basis daarvan systematisch haar onderwijs.

De school weet, rekening houdend met haar maatschappelijke opdracht en kenmerken van de leerlingenpopulatie, waarin zij zich wil onderscheiden, c.q. profileren, en heeft daaruit toetsbare doelen afgeleid voor de korte en middellange termijn. De kwaliteitszorg heeft in elk geval betrekking op de resultaten, het onderwijsproces waaronder het aanbod, het schoolklimaat en de veiligheid. De schoolleiding en de leraren beoordelen systematisch maatregelen en instrumenten om te waarborgen dat het personeel zijn bekwaamheid heeft en onderhoudt. De school betreft onafhankelijke deskundigen en belanghebbenden bij deze beoordeling en analyseert de relatie van de resultaten met de financiële voorzieningen en wettelijke vereisten. De evaluaties leiden tot toegankelijke

managementinformatie. Waar nodig voert de school planmatig verbeteringen door die voldoende ambitieus zijn en aansluiten bij de evaluaties.

STANDAARD 4.2: KWALITEITSCULTUUR

De school kent een professionele kwaliteitscultuur en functioneert transparant en integer.

Het beleid van de school om haar visie op de onderwijskwaliteit en ambities te realiseren is breed gedragen. Er is een grote bereidheid om gezamenlijk het onderwijs te verbeteren. Het bestuur en de schoolleiding vertonen onderwijskundig leiderschap en kwaliteitsbewustzijn. Er wordt gehandeld vanuit een duidelijke verantwoordelijkheidsverdeling.

De schoolleiding en de leraren werken gezamenlijk aan een voortdurende verbetering van hun professionaliteit. Leraren en andere betrokkenen bij de school werken resultaatgericht, zijn aanspreekbaar op gemaakte afspraken en zijn zich bewust van de effecten van hun handelen op de onderwijskwaliteit en op de ontwikkeling van de leerlingen. De school werkt vanuit een transparante en integere cultuur waarin sprake is van zichtbaar zorgvuldig handelen.

STANDAARD 4.3: VERANTWOORDING EN DIALOOG

De school legt toegankelijk en betrouwbaar verantwoording af over ambities, doelen en resultaten en voert daarover actief een dialoog met haar omgeving.

De school betreft interne en externe belanghebbenden bij de ontwikkeling van haar beleid, bespreekt regelmatig haar ambities en welke resultaten ze behaalt. Ze vraagt van deze belanghebbenden een actieve bijdrage in het realiseren van haar ambities en doelen en spreekt hen daarop aan. Daarnaast staat de school open voor wensen en voorstellen van interne en externe belanghebbenden en verwerkt deze. De school verantwoordt zich over de resultaten op een voor de belanghebbenden toegankelijke en heldere wijze.

BIJLAGE 2 ACHTERGRONDINFORMATIE

Onderwijsinspectie vernieuwt het toezicht

De Inspectie van het Onderwijs vernieuwt de komende jaren het onderwijstoezicht: meer maatwerk, meer ruimte voor voldoende presterende scholen, en sterker gericht op verdere ontwikkeling van de kwaliteit van het onderwijs. Scholen, besturen en leraren hebben - en nemen - zelf de verantwoordelijkheid om op hun eigen wijze het onderwijs te bieden dat het beste uit leerlingen en studenten haalt. Met het vernieuwde toezicht wil de inspectie nog sterker die eigen verantwoordelijkheid stimuleren. In het schooljaar 2014-2015 doet de inspectie met pilots ervaring op met het vernieuwde toezicht. De onderwijsinspectie nodigt u met nadruk uit uw mening, ervaringen en inzichten rond de vernieuwing met ons te blijven delen.

- **Basiskwaliteit is in orde, geheel moet beter** - De afgelopen decennia hebben we veel energie gestoken in het opsporen van minder presterende scholen en opleidingen en het samen met hen ervoor zorgen dat ze weer verbeterden. Dit heeft zijn vruchten afgeworpen: het aantal scholen dat zwak of zeer zwak is, is flink afgenomen. De basiskwaliteit is dus steeds vaker in orde. Maar tegelijk zien we dat het Nederlandse onderwijs over het geheel beter kan en moet. Met vernieuwd toezicht wil de onderwijsinspectie daar aan bijdragen.
- **Proces: samen de vernieuwing ontwikkelen** - Op weg naar vernieuwd toezicht gaan we niet alleen op pad. Het is een open proces van gezamenlijk ontwerpen met scholen en besturen, bestuurlijke partners, OCW, de politiek. Zo hebben we het afgelopen jaar in iedere sector raadplegingen georganiseerd over de hoofdlijnen van onze nieuwe koers en daar veel feedback op gekregen.
- **Instellingen eigen verantwoordelijkheid, de inspectie stimuleert** - Besturen, schoolleiders en niet in de laatste plaats de leraren dragen - en nemen - verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van het onderwijs. En voor de eigen manier waarop zij het onderwijs invullen om het beste uit leerlingen en studenten te halen. De inspectie stimuleert de instellingen in het nemen van die eigen verantwoordelijkheid en we sluiten daar in ons toezicht bij aan.
- **Verdere kwaliteitsverbetering** - De kern van het nieuwe toezicht is dat we ook scholen en besturen boven de ondergrens gaan stimuleren tot verdere kwaliteitsverbetering voor hun leerlingen en studenten. We ondersteunen daarvoor de scholen en hun besturen in hun ambities en verbetervermogen. Scholen kunnen daarom straks het oordeel 'voldoende'

of 'goed' krijgen. De inspectie houdt overigens onverminderd aandacht voor risico's.

- **Totaalbeeld** - We geven een oordeel op basis van het totaalbeeld, een oordeel dat rekening houdt met het specifieke karakter van elke school en dat ondersteund wordt met toetsbare gegevens.
- **Aansluiten bij kwaliteitszorg besturen en scholen** - Besturen en schoolleiders nemen steeds meer verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van hun scholen en opleidingen. Met alle besturen gaat de Inspectie van het Onderwijs regelmatig de kwaliteit van de scholen en de kwaliteitszorg van het bestuur bespreken, mede aan de hand van de informatie van de school of het bestuur zelf. We zoeken de dialoog met deze besturen, schoolleiders en leraren over wat hen beweegt, hoe ze er voor staan en waar ontwikkelingskansen liggen.
- **Leraar centraal** - Cruciaal in het toezicht is de aandacht voor de centrale positie van de leraar en de professionalisering. Met het toezicht willen we schoolleiders en besturen stimuleren om de leraar optimaal in staat te stellen zich te ontwikkelen. Leraren zijn met elkaar immers doorslaggevend voor de kwaliteit van het onderwijs en voor de verdere verbetering daarvan. Leraren moeten zich (weer) eigenaar voelen van het onderwijs dat in hun school geboden wordt en de inspectie wil dit graag stimuleren.
- **Medio 2015 eerste evaluaties** - We benutten 2015 om in pilots zaken uit te testen, om zicht te krijgen op eerste effecten van onze vernieuwingen, om zaken bij te stellen, en uiteindelijk ook om te zien waar we het mis hadden. Rond de zomer van 2015 evalueren we de eerste uitkomsten van de pilots en gesprekken en bepalen dan het verdere traject.